

BRUGGE X

G.P.P./4/339

Tweemaandelijks Nr 232 september-oktober 1984

onze BUURTSPORWEGEN

WIELERKAMPIOENSCHAPPEN N.M.V.B. 1984

Brabant

Slechts 18 deelnemers kwamen het te Gooik, op 5.8.1984, opne- men voor het Brabants kampoenschap. Na de verkennings- ronde nam Block de leiding. Danny Schets liet echter niet begaan en riep de Sinjoor tot de orde terug. In de derde van de veer- tien af te leggen ronden viel de beslissing toen Schets, Farazijn en De Troetsel tot de aanval overgingen. Een ronde later kwam er reactie van Van de Woestijne, maar het leiderstrio kon niet meer verontrust wor- den. In de slotronde wipte Schets van zijn medevluchters weg, die niet meer bij machte waren zijn jump te beantwoor- den.

Uitslag :

1) Schets (kampioen van Brabant - 35 jaar), 2) De Troetsel, 3) Farazijn Gilbert, 4) Van de Woestijne, 5) Roels (kampioen van Brabant + 35 jaar), 6) Block, 7) Rijckaert, 8) Hermans, 9) Vangeneugden, 10) Haes, 11) De Croock, 12) Bouchez, 13) Deschutter, 14) Grieten, 15) Mertens E., 16) Lasseel, 17) Mertens D.

Limburg

Bij mooi weer en een bevredigende belangstelling had op 26.8.1984 te Diepenbeek het kampoenschap van Limburg plaats.

Vooraf was er een wedstrijd voor wielertoeristen. Er waren 49 deelnemers. Om 16.30 u vertrokken 15 renners voor het kampoenschap. Na 3 ronden namen 5 renners een lichte voorsprong, die steeds aangroeide tot aan de finish.

Uitslag :

1) Schets, 2) Vanspauwen (kampioen van Limburg + 35 jaar), 3) De Troetsel, 4) Van de Woestijne, 5) Vangeneugden (kampioen van Limburg - 35 jaar), 6) Jansen, 7) Heyens, 8) Hermans, 9) Block, 10) Scheurmans, 11) Byns, 12) Maes, 13) Rasseel, 14) Gofinghs, 15) Simons.

De kampioenen van Brabant :
(links) Roels (+ 35 jaar),
(rechts) Schets (- 35 jaar).

Vanspauwen, kampioen van Limburg
(+ 35 jaar).

Vangeneugden, kampioen van Limburg
(- 35 jaar).

ROODRIJDER DOODRIJDER

De automobilisten die ongeoorloofd door een verkeerslicht rijden kunnen in drie categorieën onderverdeeld worden :

a) de «oranjerijders». Dit zijn onzekere, gluiperige individuen die (nadat ze geaccelereerd hadden om nog door het groene licht te komen) vóór het oranjegele licht doen alsof ze niet meer kunnen stoppen zonder een gevaar te scheppen ;

b) de gepatenteerde «roodrijders». Die zijn veel meer zelfverzekerd en rekenen op de laatsttijde verschijning en van de politieagent en van het groene licht in de dwarsrichting.

Doorgaans vindt men ze wat verder terug, opgehouden door het volgende licht en klaar om weg te schieten ;

c) de «superroodrijders», die je nergens terugvindt, of, zo toch, in een levendige discussie gewikkeld en met een aanrijdingsformulier in de hand...

Allen kennen ze de betekenis van het rode licht. Die van het oranjegele licht is minder bekend, zoals een onderzoek uitgewezen heeft. Daarom laten wij ze hier nogmaals volgen :

Het oranjegele licht betekent dat het verboden is het voorbij te rijden, tenzij de weggebruiker

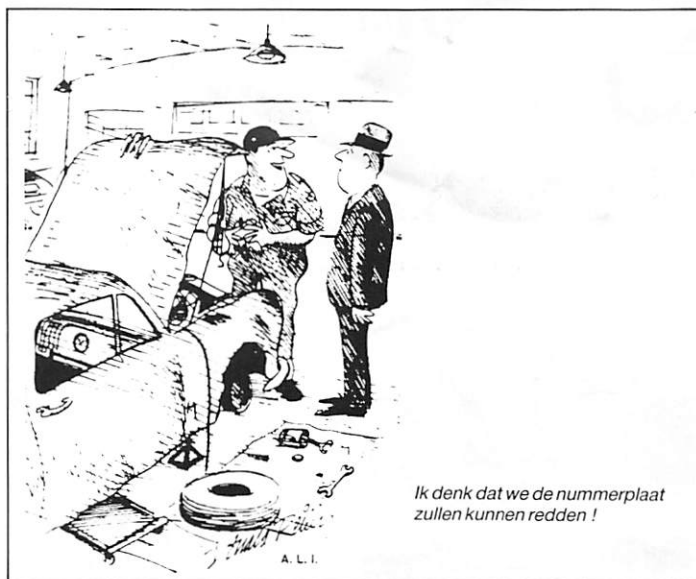
bij het aangaan ervan het zo dicht genaderd is, dat hij niet meer op een voldoende veilige wijze kan stoppen.

De rechtbanken aanvaarden dit excuus evenwel niet, wanneer bewezen is dat de weggebruiker reed met een snelheid die hoger lag dan de maximum toegestane.

Een voorbeeld. X rijdt in de stad met een snelheid van 55 km per uur. Wanneer hij de lichten tot op 5 m genaderd is, springt het groene op oranjegeel. X mag dus doorrijden, maar hij mag op het kruispunt geen andere weggebruikers in gevaar brengen. Een probleem is er nochtans meestal slechts op ruime kruispunten waar meerdere wegen op uitkomen. In geval van belemmering moet X dus stoppen op een veilige plaats, ten einde geen hinder te vormen voor het verkeer uit de dwarsrichtingen dat onder bescherming van groene lichten doorrijdt.

Dit alles kan ingewikkeld lijken. Maar bij herlezing vindt men er slechts een uiting van het gezond verstand in. Hoe dan ook, de zaken blijven vrij eenvoudig voor wie in een bebouwde kom 60 km per uur rijdt. Bij 70, 80... is het dat zich echte problemen kunnen voordoen.

(Via Secura)

EERLIJKE DADEN

De hieronder per stelplaats vermelde personeelsleden hebben aan hun chef geldsommen of waardevolle voorwerpen overhandigd, gevonden tijdens hun dienst.

ANTWERPEN

Broechem : Verwimp W. (geldbeugel + 4.650 F).

Mechelen : Smets J. (geldbeugel + 466 F), De Keyser J. (geldbeugel + 3.200 F), Van den Broeck J. (dameshorloge), Likens P. (geldbeugel + 439 F), De Graef J. (geldbeugel + 75 F), Rayen F. (geldbeugel + 2.400 F).

Turnhout : Verhoeven J. (brieventas + 2.538 F), Kerremans L. (brieventas + 2.600 F).

OOST-VLAANDEREN

Destelbergen : Pussemier H. (3.265 F).

Hamme : De Wilde A. (2.376 F).

HENEGOUWEN

Eugies : Naisy J.-C. (documenten + 60.000 F).

La Louvière : Dauwe J. (brieventas + 400 F), William H. (damestas + uurwerk + 457 F), Lasser S. (brieventas + 460 F), Pilaet J.-L. (tas + 8.830 F).

Quaregnon : Glineur J. (brieventas + 650 F), Auquier J. (tas + 1.000 F), Deramaix J. (brieventas + documenten), Marlier W. (damestas + 5.000 F), Noël M. (brieventas + 1.100 F).

NAMEN-LUXEMBURG

Florennes : Tambour C. (brieventas + 900 F).

Florenville : Wilkin A. (brieventas + 466 F).

Havelange : Lizin J. (uurwerk).

Namen : Hennart A. (tas + documenten + 1.100 F), Prinsen (pak + 1.000 F + documenten).

Ohey : Soeur G. (damesuurwerk).

Oignies : Cabaraux J. (brieventas + 34.325 F + cheque van 2.800 F).

LUIK

Eupen : Bosten (brieventas + 2.476 F), Bong (handtas + 3.500 F).

Rocourt : Marx L. (handtas + 4.850 F).

Warzée : Daix (tas + 1.554 F).

BRABANT

Anderlecht : Rosier (handtas + 1.577 F + documenten), Suray A. (handtas + 650 F + documenten), Buze L. (geldbeugel + 365 F + documenten), Demol (tas + geld + documenten).

Asse : Mortier L. (brieventas + 25.000 F + documenten), Van Damme F. (brieventas + 4.056 F + documenten), De Saedeleer E. (brieventas + 1.800 F + documenten).

Dilbeek : Stockmans (brieventas + 800 F + documenten), Borremans R. (handtas + 2.000 F).

Het Rad : Desmedt A. (3.000 F).

Lasne : Cornil (635 F).

Leuven : Van Nieuwenhuyse J. (handtas + 19.030 F), Vranken L. (geldbeugel + 49.000 F + documenten).

Nijvel : Bausier M. (handtas + 13.163 F + documenten).

Tienen : Vranken R. (brieventas + 4.190 F + documenten).

LIMBURG

Hasselt : Grosemans G. (geldbeugel + 3.171 F), Freson V. (brieventas + 1.420 F).

Koersel : Vanwezemaal R. (uurwerk), Bortels R. (125.000 F).

Lanaken : Ignoul H. (883 F), Swinnen P. (1.250 F), Tijssens P. (1.030 F).

Tessenderlo : Duts W. (damesuurwerk).

WEST-VLAANDEREN

Assebroek : Himpe P. (geldbeugel + 2.397 F), Hovenaegel W. (geldbeugel + 1.300 F), Dekkerck J.-M. (geldbeugel + jas + 1.254 F).

Knokke : Deetens R. (geldbeugel + 593 F), Van Labene F. (brieventas + 1.055 F).

groep der beide vlaanderen

BOEKEN

1. De reeksen prentbriefkaarten van de «Amutra»

Sinds haar oprichting in 1961 heeft de «Amutra» talrijke reeksen prentbriefkaarten uitgegeven, gewijd aan de M.I.V.B., de M.I.V.A., de M.I.V.G., de S.T.I.L., de N.M.V.B. en aan buitenlandse trammaatschappijen, zoals de T.C.C. (Rijsel) en de K.V.B. (Keulen). Een lijst van de beschikbare reeksen kan bij de «Amutra» aangevraagd worden.

UITREIKING VAN ERETEKENS

Op zondag 19 mei 1984 ging in het Vakantiehuis «Zonnebloem» te Nieuwpoort de plechtige uitreiking door van de onderscheidingen in de Nationale Orden en der burgerlijke eretekens voor 35 of 25 jaren dienst aan een aantal verdienstelijke personeelsleden van Oost- en West-Vlaanderen.

Aan de eretafel hadden plaats genomen de HH. Breyne, ondervoorzitter van de N.M.V.B., De Cuyper, lid van het Comité van Toezicht, Vervaeet, gewestelijk directeur, De Man en Messiaen, ingenieurs.

Na een opgemerkte toespraak door de HH. Breyne en Vervaeet werden de onderscheidingen uitgereikt. Een lekker eetmaal zorgde vervolgens voor de gepaste stemming.

Groep Oost-Vlaanderen

NATIONALE ORDEN

Ridder Leopoldsorde

Windels H., bureauchef

Gouden Medaille Kroonorde

Den Dooven R., AB-best.-ontv.

BURGERLIJKE ERETEKENS

35 jaren dienst

Burgerlijke Medaille 1ste kl.

Claeys A., AB-best.-ontv.
De Backer G., AB-best.-ontv.
De Noyette G., AB-best.-ontv.
Willaert A., AB-best.-ontv.

25 jaren dienst

Burgerlijke Medaille 1ste kl.

Coquyt J., 1ste controleur
De Roose E., 1ste controleur
Erau R., monitor
Huyghe A., controleur

Burgerlijke Medaille 2e kl.

Aerens R., AB-best.-ontv.
Aerts R., AB-best.-ontv.
Benoot R., AB-best.-ontv.
Bliki M., AB-best.-ontv.
Bogemans A., AB-best.-ontv.
Brisard R., AB-best.-ontv.
Colman P., AB-best.-ontv.
De Beule W., 1ste gesch. arb.
De Bruycker G., AB-best.-ontv.
Decap G., AB-best.-ontv.
De Cock F., 1ste keurarb.
De Cock R., AB-best.-ontv.
Droesbeke M., AB-best.-ontv.
Fiers T., AB-best.-ontv.
Hondeghem G., AB-best.-ontv.
Maes A., AB-best.-ontv.
Mervielde N., AB-best.-ontv.
Moreels R., AB-best.-ontv.

Peelman M., AB-best.-ontv.
Pieters J., AB-best.-ontv.
Robbrecht S., AB-best.-ontv.
Rombaut G., AB-best.-ontv.
Turtelboom J., AB-best.-ontv.
Van Britsom A., AB-best.-ontv.
Van Caester H., AB-best.-ontv.
Vandecasteele J., AB-best.-ontv.
Van de Velde R., AB-best.-ontv.
Van de Voorde C., AB-best.-ontv.
Van de Walle G., AB-best.-ontv.
Van Eenooog P., 1ste keurarb.
Van Raemdonck G.,
AB-best.-ontv.
Verhelst W., AB-best.-ontv.
Vervaeet A., 1ste keurarb.

Groep West-Vlaanderen

NATIONALE ORDEN

Gouden Medaille

Kroonorde

Margot J., AB-best.-ontv.

Orde van Leopold II

Declerck J., ontvanger

BURGERLIJKE ERETEKENS

35 jaren dienst

Burgerlijk Kruis 2e kl.

Callecoen A., opsteller
Willem F., gesel. opsteller

Burgerlijke Medaille 1ste kl.

Desaeyer R., 1ste gesch. arb.
Lanckriet R., AB-best.-ontv.

25 jaren dienst

Burgerlijke Medaille 1ste kl.

D'Hoop M., monitor
Vercruyse A., bewegingsch. 2e kl.
Catty O., 1ste controleur

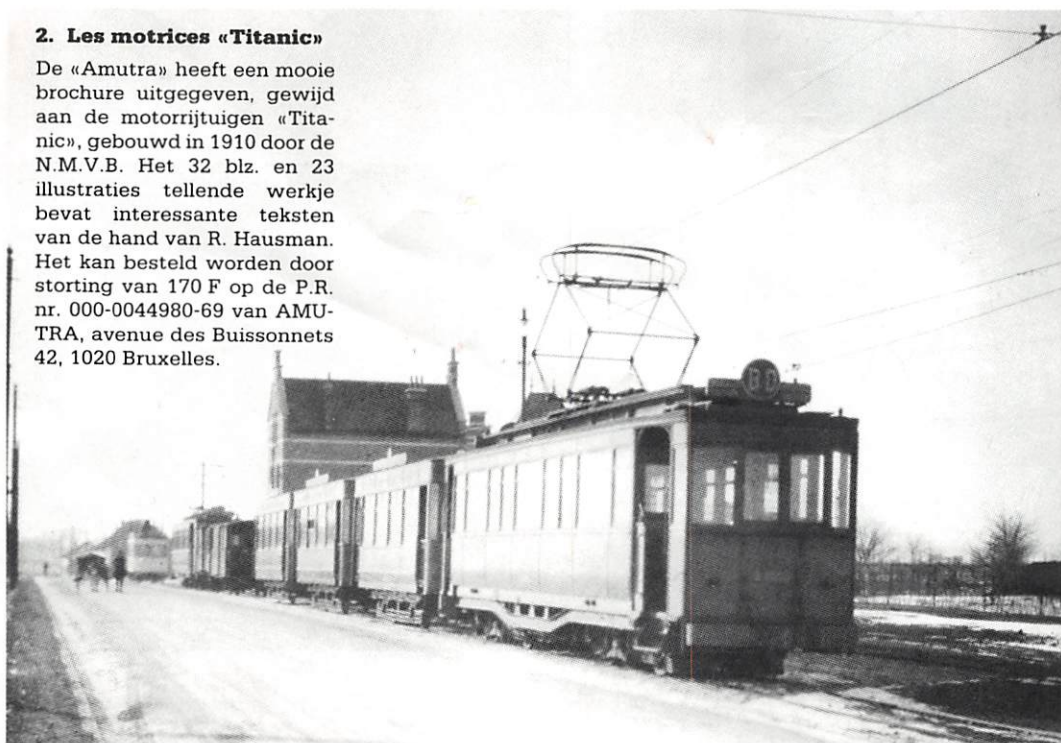
Burgerlijke Medaille 2e kl.

Allemeersch O., AB-best.-ontv.
Bulcke O., AB-best.-ontv.
Coopman G., AB-best.-ontv.
Coopman R., AB-best.-ontv.
Debra E., gespec. arb.
Devreker C., AB-best.-ontv.
Geers F., AB-best.-ontv.
Hagers J., AB-best.-ontv.
Louage G., AB-best.-ontv.
Melsens J., AB-best.-ontv.
Mouton F., AB-best.-ontv.
Nuytens P., AB-best.-ontv.
Samijn M., 1ste gesch. arb.
Schockaert W., AB-best.-ontv.
Schuyemans E., 1ste keurarb.
Vandecasteele M., AB-best.-ontv.
Vandenbroucke R., AB-best.-ontv.
Vanhofstraeten K., AB-best.-ontv.
Van Reybrouck L., AB-best.-ontv.

EN TIJDSCHRIFTEN

2. Les motrices «Titanic»

De «Amutra» heeft een mooie brochure uitgegeven, gewijd aan de motorrijtuigen «Titanic», gebouwd in 1910 door de N.M.V.B. Het 32 blz. en 23 illustraties tellende werkje bevat interessante teksten van de hand van R. Hausman. Het kan besteld worden door storting van 170 F op de P.R. nr. 000-0044980-69 van AMUTRA, avenue des Buissonnets 42, 1020 Bruxelles.

3. De buurtspoorweglijn Marche - Bastenaken - Martelange - Aarlen

De «Historische Kring van Bastenaken» zal binnenkort het boek uitgeven van André Dagant over de buurtspoorweglijn Marche - Bastenaken - Martelange - Aarlen.

Het boek zal 96 blz. en ca. 180 illustraties bevatten. Het zal in september verschijnen. Prijs : 350 F (+ 25 F portkosten). Het bedrag dient gestort te worden op de P.R. nr. 000-0266476-17 van R. Fergloute, Bastogne (vermelden : «Vicinal M.B.M.A.»). Daarna zal nog een tweede boek verschijnen met de historische en technische gegevens van de lijn.

F.C. VICINAUX D'EUGIES

Deze nieuwe voetbalo ploeg, samengesteld uit spelers van verschillende stelplaatsen van het gewest Bergen - Borinage, nl. Bergen, Quaregnon en Eugies, wenst deel te nemen aan door andere buurtspoorwegploegen georganiseerde vriendschappelijke voetbal- of minivoetbalwedstrijden.

Contact kan opgenomen worden met de voorzitter van «F.C. Vicinaux d'Eugies», de h. Buidin (stelplaats Eugies ; ☎ 065/67.35.31 of 67.35.32).

MET DE BIERTRAM VAN KROEG TOT KROEG

Tussen De Panne en Knokke-Heist reed einde juli 1984 een biertram. Het oude tramstel van voor de tweede wereldoorlog, dat voor de gelegenheid uit de stelplaats was gehaald, trok volledig versierd en beschilderd door alle badplaatsen. De oude tram vervoerde 50 enthousiaste deelnemers aan de eerste folkloristische kroegentocht van de kust. In alle badplaatsen werd de biertram opgewacht door folkloregroepen, fanfares, jazzbands of zelfs huifkarren. Zingend

en dansend trokken de deelnemers van kroeg tot kroeg. De biertramstunt kreeg de medewerking van de Buurtspoorwegen, diverse diensten voor toerisme, de burgemeester van Bredene en de schepenen voor toerisme van Oostende en De Haan. Wie de eindstreep haalde, kreeg een afgestempelde bewijskaart. Onder de vakantie-gangers moeten wel stevige bierdrinkers zitten, vermits iedereen de tocht nog fit en wel beëindigde.

Toespraken, een bloem en geschenken voor AB-bestuurder Guy Troch die voor het eerst, in het kader van het IC/IR-plan, de wijk «BORREMS» te Destelbergen met de bus aandeed. Hiermede betuigde het buurtcomité zijn grote tevredenheid voor de in uurkadans tot Gent verrichte busbediening, daarenboven begunstigd met stadstarief.

De hoofdrolspelers van een onlangs te Destelbergen gehouden tafeltennistornooi.

Wist U Dat?

RIJDEND RESTAURANT IN MELBOURNE

In de drie miljoen inwoners tellende metropool Melbourne (Australië) kunnen bezoekers, tijdens een unieke tramrit, het aangename met het nuttige verenigen.

Aan boord van een tot restaurant omgebouwde, van airconditioning voorziene, tram kunnen de gasten van een smakelijk diner genieten en tegelijkertijd de stad Melbourne

bewonderen. In verband met de vele bochten tijdens het traject worden de glazen, uit veiligheids-overwegingen, maar half gevuld en ontbreekt soep op de menukaart.

Vanwege het grote succes van de restauranttram, wordt tijdig reserveren aanbevolen.

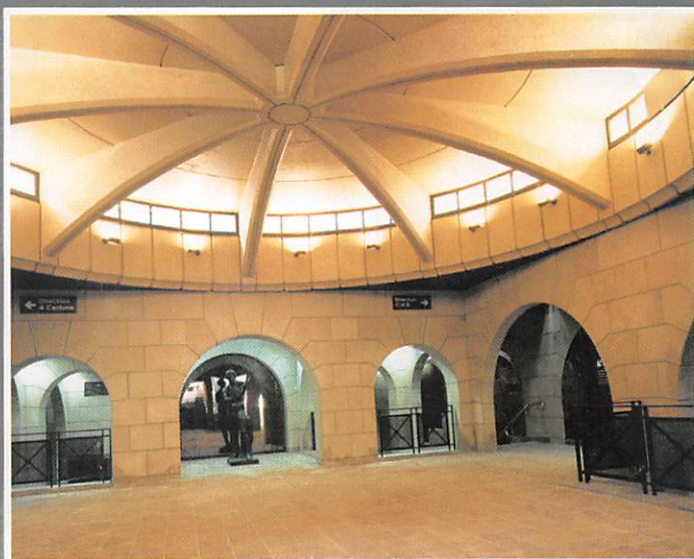
DE MINI-METRO VAN RIJSEL

Op 16 mei 1983 werd de nieuwe mini-metro (VAL) te Rijsel in exploitatie genomen. De totale lengte zal dit jaar ca. 13,5 km bedragen met 18 stations.

De door de Matra-fabrieken ontwikkelde rijtuigen zijn voorzien van de aanduiding VAL aan voor- en achterzijde, hetgeen betekent Véhicule Automatique Léger. Een tweewagenstel is slechts 26 m lang en 2 m breed. De banken zijn langs de wanden geplaatst. Men zit dus tegenover elkaar. In de uitvoering is overwegend kunst-

stof gebruikt. De keuze voor luchtbanden betekent, dat niet op rails wordt gereden maar op betonnen balken.

De exploitatie is volledig automatisch. Er is een bewakingscentrum van waaruit kan worden ingegrepen in noodsituaties. De sporen zijn niet toegankelijk. Op de stations is de toegang tot de wagens slechts mogelijk nadat de trein tot stilstand is gekomen en de glazen deuren langs de perronrand zich daartoe hebben geopend.

Nieuws van het hoofdbestuur exploitatiegroepen

AANWERVINGEN

HOOFDBESTUUR

Nicolas G., onderhoudswerkm.
Uhoda Ph., program.-opsteller

LUIK

Guens M., gespec. arb.
Lamalle A., gespec. arb.

BRABANT

De Bruyn S., AB-best.-ontv.

MUTATIES

ANTWERPEN

Anné S., opsteller
Verschueren F., onderbureauchef
Holle E., opsteller

OOST-VLAANDEREN

Vermeulen A., bewegingschef 1e kl.

HENEGOUWEN

Decerf P., opsteller-teken.

NAMEN-LUXEMBURG

Dengis A., AB-best.-ontv.

BRABANT

Lasser J.-C., AB-best.-ontv.

HUWELIJKEN

ANTWERPEN

Segers G. en Belaen J.
Somers C. en Lelou C.

OOST-VLAANDEREN

Desmet S. en Morel C.

HENEGOUWEN

Mauen M. en Legrand N.
Foncoux G. en Meurant J.
Degroote M. en Estievenart P.

NAMEN-LUXEMBURG

Briquet C. en Briquet M.-A.
Roufousse M. en Louer M.

LUIK

Nahon A. en Willemsen M.

BRABANT

Van der Auwera H. en Vanderhoeven R.
Aelbrecht J. en De Bruyne C.

LIMBURG

Nelissen R. en Brauns M.

WEST-VLAANDEREN

Dewitte D. en Vynck N.

GEBORTEN

HOOFDBESTUUR

Karel bij Feys M. (De Pinte)
Jonathan bij Frisque F. (Brussel)
Ellen bij Mottar E. (St.-Agatha-
Berchem)
Nicolas bij Planchon J.-C. (Kain)

ANTWERPEN

Caroline bij Peeters M. (As-Niel)
Tine bij De Cock R. (Ekeren)
Inne bij Verbist W. (Ramsel)
Nico bij Horemans M. (Herselt)
Britt bij Driesen J. (Rijkevorssel)
Ellen bij Aerts J. (Malle)
Dennis bij Jordaens K. (Zoersel)

OOST-VLAANDEREN

Jeroen bij De Reu D. (Gent-Drongen)
Bianca bij Van Damme G. (Gent)
Joke bij De Bock M. (St.-Niklaas-
Sinaai)

HENEGOUWEN

Sébastien bij Baudouin E. (Charleroi)
Joannie bij Palinkas J.-M.
(Farciennes)

Nathanaël bij Piette A. (Estaimpuis)
Hélène bij Duquesne C. (Le Roeulx)
Renato bij Scanu G. (Quaregnon)
Benoit bij Anckaert C. (Wanfercée)
Marie bij Valori U. (Quévy)
Laurent bij Dagnelie (Marchienne)
Hélène bij Button C. (Solre/
Sambre)
Violaine bij Le Jeune N. (Anderlues)
Jonathan bij Montoy L. (Lambusart)
Marlyse bij Tielmance R. (Jumet)
Cedric bij Caudron D. (Bergen)

NAMEN-LUXEMBURG

Cedric bij Close D. (Malonne)
Jonathan bij Watrin J. (Wanze)
Marie bij Blasutig D. (Yvoir)
David bij Tissot A. (Focant)

LUIK

Vanessa bij Verslegers J.-M.
(Borgworm)
Sébastien bij Thevenard M.
(Jemeppe-Seraing)
Sandrine bij Bormans A. (Jeneffe)
Lydie bij Bellini A. (Grâce-Hollogne)
Céline bij Verryt A. (Saint-Nicolas)

BRABANT

Monika bij Van Elsen F. (Roosdaal)
Nefele bij Vandersmissen A. (Bever)
Stéphane bij Daue S. (Manage)
Sophie bij Hubert M. (St.-Gillis)
Pascale bij De Saedeleer J.-P.
(Erembodegem)
Marylin bij Denon R. (Betekom)

LIMBURG

Claudia bij Jollin R. (Bilzen)
Karel bij Hendrickx D. (Diepenbeek)
Joke bij Kuppens E. (Houthalen)

WEST-VLAANDEREN

Violet bij Braem M. (Oostende)
Nick bij Van Robaays R. (Heuvelland)
Celine bij Fonteyne G. (Brugge)
Debbie bij Standaert D. (Jabbeke)

MET PENSOEN

Dienst-
jaren

HOOFDBESTUUR

Gosselin O., organisatiemon. 42

ANTWERPEN

Janssens G., brigadier 35
Segers C., AB-best.-ontv. 39
Schoofs P., gespec. arb. 14
Boenders J., AB-best.-ontv. 35
Lathouwers J., gesch. arb. 36
Van Echelpoel F., opsteller 39

OOST-VLAANDEREN

De Graef P., AB-best.-ontv. 34

HENEGOUWEN

Adam R., ontvanger 33
Burny J., AB-best. 31
Culis G., 1e gesch. arb. 36
Pirson H., AB-best. 30
Vilain H., AB-best. 27
Abrassart A., controleur 33
Deleener R., brigadier 38
Mabille R., brigadier 35
Mengal G., 1ste gesch. arb. 17
Ramsdam M., brigadier 33
Sotteau M., paswerker 32
Urbain F., keurarb. 35

BRABANT

De Cock L., AB-best.-ontv. 30
Duchene J.-B., AB-best.-ontv. 36
Gellens P., 1e keurarb. 35
Rombout E., dienstchef 2e kl. 37
Schoukens F., 1e keurarb. 36
Willems E., AB-best.-ontv. 30
Van Hoeck J., el. gel. 32

LIMBURG

Meuwis J., AB-best.-ontv. 36
Erckens J., AB-best.-ontv. 20

en van de

MOOIE LOOPBANEN

**E. Rombout
Brabant**
van 22.6.1943
tot 30.4.1980

**C. Segers
Antwerpen**
van 6.8.1943
tot 30.8.1982

**M. Benoy
Antwerpen**
van 1.2.1941
tot 31.5.1984

**J. Lathouwers
Antwerpen**
van 29.11.1941
tot 1.12.1977

**G. Janssens
Antwerpen**
van 21.4.1941
tot 1.10.1977

STERFGEVALLEN

«Onze Buurtspoorwegen» deelt in de rouw van de families die een van hun dierbaren hebben verloren.

AGENTEN IN DIENST

Leeftijd

HENEGOUWEN

Denachtergael A., AB-best. 34

NAMEN-LUXEMBURG

Beuraing P., AB-best.-ontv. 47

LIMBURG

Conings E., AB-best.-ontv. 40

BEGUNSTIGDEN G.V.K.-K.U.B.-K.V.I. K.S.H.-C.A.O.

ANTWERPEN

Mues A., baanwerker 85
Van Looy K., AR-best. 85
Delen F., brigadier 82

HENEGOUWEN

Blervacq A., gesch. arb. 85
Buchet F., AB-best. 73
Pommier M., ontvanger 84
Mevr. Vanderaveroet G., schoonm. 80
Degveldre L., AB-best. 59
Leroy E., AB-best. 64
Marcourt W., gesch. arb. 57
Vanderschaeghe J., baanwerker 84
Delcuve E., 1ste gesch. arb. 94
Verbinnen P., AB-best. 62

NAMEN-LUXEMBURG

Feuillien L., gesch. arb. 66
Matagne E., keurarb. 95
Lambin E., AB-best. 81
Didion M., AB-best.-ontv. 72
Delcomenne J., ploegbaas 81
Come G., opsteller 76

LUIK

Frankenne E., 1ste gesch. arb. 75
Carlens P., bewegingschef 1e kl. 85
Baeten L., el. gel. 89

BRABANT

Vranckx A., AB-best.-ontv. 72
Deneys G., ontvanger 91
Bollens G., gesch. arb. 81
Lemmens R., AR-best. 84
Vanhoolant F., tewerkgest. bureel 66
Vanderpoorten F., ontvanger 66
Van Achter F., el. gel. 78
Bruyr G., 1ste gesch. arb. 65

LIMBURG

Dirix A., AB-best.-ontv. 75
Claes J., brigadier 83

WEST-VLAANDEREN

Catry A., el. gel. 88
Vansteenkiste G., ontv. 80
Bailleul A., 1ste gesch. arb. 80
Decerf R., brigadier 80

EEN DAGJE VRIJ... EEN WEEKENDJE UIT...

3 nov. SAINT-HUBERT Sint-Hubertusfeest (Plechtinge mis, zegening van de dieren) (van 11 u. af).

3 nov. THEUX Sint-Hubertusfeest (Notenjaarmarkt), van 13 u. af.

3 nov. ZUTENDAAL Sint-Hubertusfeesten.

3 en 4 nov. KORTRIJK In de Hallen : Rommelmarkt.

4 nov. BALEN Van 10 u. af, Sint-Hubertusviering (wijk Hulsen) - Breughelfeest.

4 nov. DINANT St.-Hubertusviering.

4 nov. KALMIS St.-Maartenoptocht.

4 nov. ONNEZIES (Honnelles) Volksfeest - Folkloristische stoet (om 17 u.).

4 nov. SCHERPENHEUVEL «Kaarskensprocessie» (om 14 u.).

4 nov. TONGEREN St.-Hubertusfeest (om 11 u.).

10 nov. KOKSIJDE NIEUW-POORT VEURNE St.-Maartenomwegang (om 18 u.).

10 en 11 nov. OOSTDUINKERKE (Koksijde) Internationale tweedaagse zeilwaggenrennen.

11 nov. AALST Grote St.-Maartenjaarmarkt (van 9 u. af).

11 nov. EUPEN Sint-Maartenfeest - Fakkeloptocht (om 17u.30).

11 nov. RETIE Sint-Maartenfeest (van 18 u. af).

1 dec. CINEY St.-Eligiusjaarmarkt.

1 dec. TONGEREN Sint-Niklaasoptocht (om 15 u.).

1, 2 en 3 dec. SINT-TRUIDEN 32ste kerstveiling en tentoonstelling (van 10 tot 18 u.).

3 dec. SINT-NIKLAAS Winterjaarmarkt.

5 dec. HASSELT Boerenkrijgherdenking (om 19u.30).

8 en 9 dec. KALMIS Kerstmismarkt.

15 en 16 dec. ST.-VITH Folkloristische kerstmismarkt (van 14 u. af).

24 dec. DURBUY Feeërie van de duizend kaarsen : feeëriek reveillon. Prachtige versiering.

24 dec. MOORTSELE (Oosterzele) Kerstspel (om 23 u.).

EUROPA'S UNIEKE COLLECTIE OLDTIMERS

Het Provinciaal Automuseum bevindt zich te Houthalen, aan de rand van het recreatiedomein Kelchterhoef. Het ligt midden in een natuurgebied en maakt deel uit van «Park Midden-Limburg».

Het Automuseum van Houthalen toont, aan de hand van een 100-tal oldtimers, de geschiedenis van de automobiel. Deze wagens werden geselecteerd uit de collectie Mahy.

Alle tentoongestelde wagens werden gebouwd voor wereldoorlog II en dit in volgende landen: België, Engeland, Duitsland, Italië, Frankrijk en Amerika.

Opmerkelijk is wel dat al deze wagens in een minimum van tijd rijklaar kunnen worden gemaakt, wat de kwaliteit van de collectie nog verhoogt.

De uitgebreidheid van de collectie Mahy laat toe om regelmatig enkele modellen uit het museum te verwisselen zodat een regelmatige bezoeker telkens iets nieuws te zien krijgt.

Het Provinciaal Automuseum werd geopend op 21 juli 1970. Het kwam tot stand door de samenwerking tussen de collectie-eigenaar Mahy, de gemeente Houthalen en het Provinciebestuur van Limburg.

De gemeente Houthalen stelde 26 ha van het Domein Kelchterhoef ter beschikking en op 24 mei 1969 werd in opdracht van het Limburgs Provinciebestuur de eerste steen gelegd van het huidige museumgebouw.

De familie Mahy, gevestigd te Gent, was gespecialiseerd in het bouwen van stoomketels. De h. Ghislain Mahy, geboren in 1907, had een uitzonderlijke aanleg voor mechanica. Op zeventienjarige leeftijd bouwde hij eigenhandig een volwaardige automobiel.

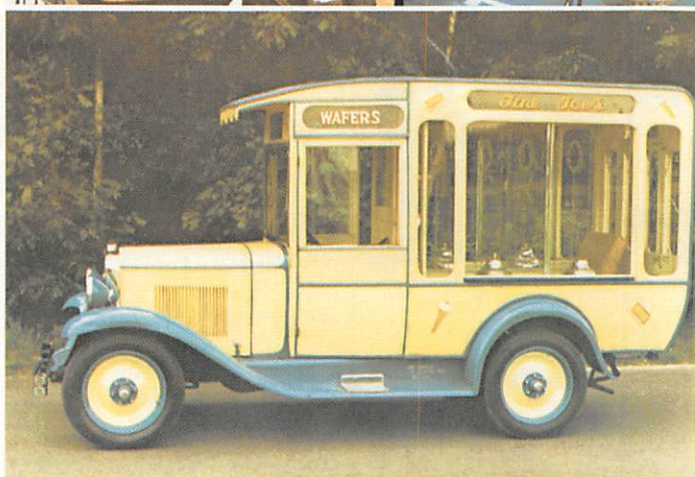
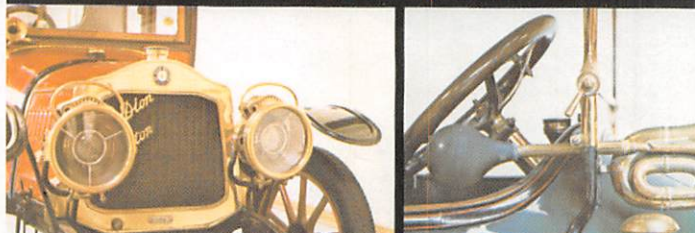
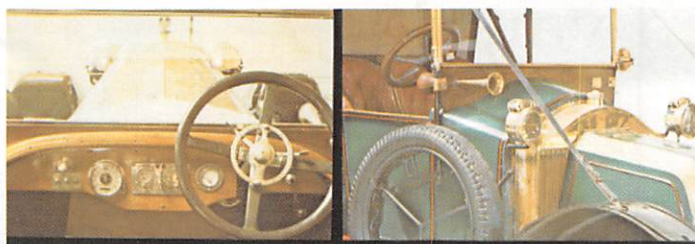
In 1944 kocht hij, tegelijk met een F.N.-motorfiets, het wrak van een Ford-T, voor de ongeloflijke prijs van... 150 fr.

In 1948 werd de eerste ernstige stap gezet in de richting van een volwaardige collectie. Een taxichauffeur uit het Gentse, die met pensioen ging, verkocht zijn twee auto's: een Benz van 1915 en een Fiat van 1921. Dan volgde een gestadi-

ge groei: een Wanderer 1915, een Fondu 1906, een Rolls-Royce 1920, een Talbot Darraq 1920, een Bébé-Peugeot 1902,...

Inmiddels is de collectie uitgegroeid tot meer dan 750 exemplaren uit alle mogelijke landen. In aantal de tweede grootste ter wereld (na de Hara-Reno collectie uit Amerika), maar qua variatie en authenticiteit ongetwijfeld de belangrijkste.

Een tweede unicum binnen het museum vormt een collectie oude affiches. Hieronder vinden we buitengewone en spitsvondige staaltjes van reclamevoering tijdens de eerste helft van deze eeuw.

Open

van 1 april tot 30 september,
dagelijks van 10 u. tot 19 u.
van 1 oktober tot 31 maart,
dagelijks van 10 u. tot 17 u.
Gesloten: DECEMBER
JANUARI
FEBRUARI

TOEGANGSPRIJZEN

	Indiv.	In groep (minimum 20 pers.)
Volwassenen	100	80
Gepension.		
Gehandicapt.	80	60
Kinderen		
Scholen	60	40

Secretariaat en postadres:
PROVINCIAAL AUTOMUSEUM
Kelchterhoef 15
3530 HOUTHALLEN
Tel. 011-38.02.11

5^e TOERNOOI MINIVOETBAL TE HAMME (o.-vl.)

Dit toernooi, ingericht door «Vriendenkring Tramuijen» en betwist bij een echt zomerse temperatuur, gaf volgende uitslagen :

St.-Niklaas Bw. - Hamme Bw.	3-1
St.-Niklaas T/AT - Destelbergen Bw.	1-1
St.-Niklaas Bw. - Destelbergen T/AT	1-2
St.-Niklaas T/AT - Hamme Bw.	2-2
Destelbergen T/AT - Destelbergen Bw.	3-1
St.-Niklaas Bw. - St.-Niklaas T/AT	1-3
Hamme Bw. - Destelbergen Bw.	0-2
Destelbergen T/AT - St.-Niklaas T/AT	3-3
St.-Niklaas Bw. - Destelbergen Bw.	0-0
Destelbergen T/AT - Hamme Bw.	3-0

Eindstand

1. Destelbergen T/AT	7 punt.
2. St.-Niklaas T/AT	5 punt.

3. Destelbergen Bw.	4 punt.
4. St.-Niklaas Bw.	3 punt.
5. Hamme Bw.	1 punt

Alle spelers lieten zich opmerken door hun sportieve geest. De scheidsrechters Caluwaert G. en Calle O. deden hun uiterste best en leidden tot ieders voldoening de wedstrijden. Dat er aanvullend gespeeld werd, bewijst het aantal aangetekende doelpunten, als men weet dat elke wedstrijd maar 2 x 10 min. duurde. In de grote Europese bekerwedstrijden dient men zich met minder doelpunten tevreden te stellen.

Een trofee werd uitgereikt aan alle deelnemende ploegen.

de vriendenkring «tramuijen»

De Vriendenkring «TRAMUIJEN» der stelplaatsen Hamme - St.-Niklaas - Rupelmonde werd gesticht in 1945, vlak na de tweede wereldoorlog, door de agenten van bovenvermelde stelplaatsen, met de bedoeling de kinderen van het personeel een jaarlijks feest aan te bieden.

Door de jaren is dit tot een echt familiefeest uitgegroeid. Het feest

gaat door iedere eerste zaterdag van december (dit jaar dus op 1 december a.s. en wel voor de 40e keer).

Het is ook de 40e keer dat de Goede Sinterklaas beloofd heeft opnieuw met volle manden snoep en volle zakken speelgoed naar het Waasland te komen. Zijn gulle hand zal weeral vele kinderen gelukkig maken.

VERENIGING VOOR DE SPOORWEG VAN SPRIMONT V.Z.W.

In de nabijheid van de steengroeven te Sprimont, in een landelijke en miskende omgeving, vindt men nog de kleinste industriële spoorweg in België, die toegankelijk is voor het publiek.

Feitelijk gaat het om de aanzet van een museumlijn met een 60 cm

spoor, bestemd om de mensen te laten weten wat de industriële spoorweg was, gezien in de context van mijnen en groeven.

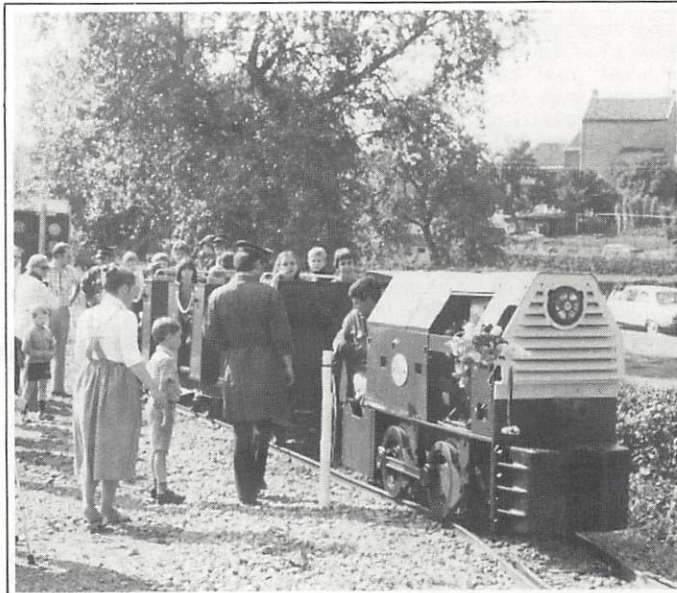
Te dien einde heeft een handvol vrijwilligers, verenigd in het kader van een V.Z.W., de uitdaging aangenomen om elk interessant over-

levend stuk van industriële archeologie in de streek Ourthe-Amblève samen te brengen, te redden en te restaureren.

Het werk is hard en amper aangevat. Nochtans heeft deze vereniging reeds een infrastructuur tot stand gebracht en een eerste

spoorsectie uitgebaat. De treinen rijden elke eerste en derde zondag van de maand tussen 1 mei en 15 september vanaf 14 u., en dit om de 20 minuten.

Inlichtingen :
«Chemin de fer de Sprimont ASBL» rue Pionfossé, 2, 4060 Sprimont, tel. 041/82.22.27.

HET MIDDEN-SEMOISGEBIED, EEN PRACHTIG VAKANTIEOORD

Het Midden-Semoisgebied, toeristische streek bij uitstek, wordt bij benadering begrensd door het plaatsje Cugnon in het noorden en Chiny in het zuiden.

Deze Ardense grond werd in de prehistorie bewoond en doorkruist door barbarenstammen; hij werd talloze malen overrompeld en heeft lange tijd geboefd onder al dat wapengeweld. Getekend door haar verleden, houdt deze streek van de voorbije tijden waardevolle getuigenissen over: de vreedzame overblijfselen van dorpjes en van Romeanse kerken en de ruïnes van legendarische kastelen.

In dit, door bossen omsloten stukje Ardennen, lacht de streek der Midden-Semois de bezoeker al dadelijk toe door de grootse ongereptheid van haar landschap.

Beginnen wij onze tocht vanuit het kleine, lieflijke dorpje CUGNON, gelegen op de oever van de Semois.

Cugnon vormt een harmonieus geheel van eeuwenoude leistenen huizen met leien daken. Op het terrein naast de landelijke kerk bevindt zich een kasteel uit de achttiende eeuw. De watermolen van Cugnon, een oude en grillige bloksteenconstructie met hoog leien dak, biedt een pittoreske aanblik.

Volgen wij nu enkele kilometers de grillige bochten van de Semois dan belanden wij in het dorp Herbeumont, gelegen op een lange afgeronde heuvelrug in een meander van de Semois en overheerst door de grondvesten van een indrukwekkende feodale burcht.

Herbeumont is een toeristisch centrum bij uitstek, vooral vermaard omwille van zijn goed bewegwijzerde wandelpaden. Vermelden wij er enkele, nl. de wandeling van de «Roche des Corbeaux», van de «Vanne des Conques», van de «Tombeau du Chevalier», van de «Rocher du Chat» enz...

De bezoeker, die vanuit Herbeumont zijn tocht verderzet door de bossen van Conques, kan dit, ofwel langs de Semois en bezoekt dan het plaatsje Sainte-Cécile dat zijn naam te danken heeft aan een thans verdwenen klooster dat toegewijd was aan de patroonheilige der muziek, ofwel, kan hij zijn weg verderzetten langs een weg die hem een prachtig uitzicht biedt op de Ardennen tot aan het dorpje Muno.

Dit allercharmantste dorp in het Gaumeland was reeds bewoond in het Gallo-Romeinse tijdperk. Door het verdrag van Verdun behoorde Muno toe aan Graaf Herman, een afstammeling van Karel de Grote die het ten geschenke gaf aan de abdijs van St. Vanne te Verdun. In 1053 richtten de benedictijnermonniken er een klooster op dat later werd overgedragen aan de jezuïeten van Luik (1602-1773). Door zijn ligging ten zuiden van het Ardense woud en op de grens met Frans-Belgisch Lotharingen, neemt Muno een heel speciale plaats in onder de vele toeristische centra van de Semois. Als bezienswaardigheden kunnen wij aanstippen: het oude klooster en zijn eeuwenoude taxusbomen, een «platinerie» (= oude smidse), de «Trou des Fées»,

het nationaal park van «La Roche à l'Appel», de heuvelkammen van Watrinsart, Lambermont en Monty.

Enkele kilometers verder lokt de kalme Semois ons in een brede vallei. Hier, in de schaduw van de half-Romaanse, half-Barokke bolspitse toren ligt CHASSEPIERRE. Bewonderen wij vooreerst de zeer originele architectuur van de kerk om ons daarna te laten verbazen door de rijke patronen van het kerkmeubilair uit de beroemde werkhuizen van Orval. Rond het hoofdaltaar bevinden zich nog steeds oude grafstenen en boven het voorportaal prijken de wapenschilden van de prins van Loewenstein, de vroegere leenheren van Chassepierre.

Ten tijde van de Romeinen droeg dit dorp de naam CASA PETRA (= stenen huis) ongetwijfeld omwille van het feit dat zich hier een vissersgrot bevond. Uit de middeleeuwen en op het ogenblik nog nauwelijks blootgelegd, vinden wij er nog enkele overblijfselen van een kasteel, nl. de ondergrondse galerijen, de grondmuren van de vluchtoren en «Le Trou des Fées» waardoor zovele legendes werden geweven. In de nabijheid van het kasteel staan we plots tegenover een eigenaardige rotsformatie in de vorm van een dolmen. Het was ook in deze omgeving dat in 1966 een bijl uit het stenen tijdperk (Neolithicum) werd ontdekt. Maar, al draagt Chassepierre de stempel van zijn verleden, toch houdt het tegelijkertijd de ogen op de toekomst gericht. Een metalen wereldbol herinnert eraan dat het de eerste Belgische wereldgemeente was. Verder beschikt Chassepierre tot vreugde van al zijn bezoekers over een gezellig recreatiecentrum.

Vijf kilometer verder verheft zich fier tegenover het Ardens plateau FLORENVILLE, bekend vakantieverblijf aan de grens van Belgisch Lotharingen. Waarschijnlijk heeft deze plaats haar bestaan te danken aan een Romeinse of Gallo-Romeinse villa. In oude teksten wordt Florenville in zijn huidige schrijfwijze vermeld vanaf 1173. De Heerlijkheid Florenville dateert waarschijnlijk van het begin van de XIIIe eeuw. Zij zou zijn opgericht ter gelegenheid van het huwelijk van een dochter van Lodewijk IV, Graaf van Chiny, met Othon de Trazegnies, maar kwam in 1424 in handen van de familie de la Marck. Na de opstand van Robert de la Marck, heeft Keizer Karel deze grond, die deel uitmaakte van het koninklijk domein, verbeurd verklaard.

De kerk van O.-L.-Vrouw-Ten-Hemelopneming dateert uit 1876. Dit harmonieuze bouwwerk bezit een carillon met 48 klokken dat in 1955 werd ingewijd. Het was één der eerste in België met een elektronische afstelling van ongeëvenaarde precisie.

Vakantie te Florenville betekent niet alleen een uitstekende toeristische accommodatie maar tevens een verscheidenheid aan uitstapjes naar ieders keuze. Voor een prettige verkenningstocht door dit gebied staat het toeristische treintje «Caroline» ter beschikking van de toeristen tussen 15 juni en 15 september.

De Semois verlaat nu het rustige Lotharingen, stroomt noordwaarts, snijdt een eerste maal diep in de zuidelijke flank van de Ardennen en laat er een prachtige vallei achter in de schaduw van de beboste heuvelruggen. Verder baant de rivier zich moeizaam een weg door de leisteenrotsen en omsluit een plateau tussen haar vele bochten. Precies hier is het kleinste stadje van België gelegen: CHINY. Vroeger hoofdplaats van het machtige graafschap Chiny en nu nog slechts bewoond door een zeshonderdtal inwoners die zich hoofdzakelijk hebben gegroepeerd in het noordelijk gedeelte van het plateau dat langs drie kanten door de Semois wordt omringd. Ook al heeft dit machtige graafschap, dat in vroeger tijden tot 246 hoofdplaatsen, 57 kastelen en 1412 dorpen verenigde, enkel de titel «stad» als erfenis overgehouden, toch werd Chiny momenteel de veel begerenswaardiger titel van vermaard toeristisch centrum toegekend. De toeristen vinden er beroemde hotels, een goed ingerichte camping, een strand met recreatiemogelijkheden en... een ware klassieker is de boottocht vanuit Chiny naar Lacuisine.

Lacuisine, een schilderachtig en rustig dorp, was vroeger bij de jacht de ontmoetingsplaats der Graven van Chiny. Op deze plaats werden eertijds de maaltijden van de meester Nemrods bereid, een feit waaraan Lacuisine trouwens zijn naam te danken heeft. Reeds vanaf 1868 werden hier de boottochten op de Semois georganiseerd en het succes ervan is sedertdien steeds toegenomen. De uitgestippelde reisweg voert de toeristen gedurende negentig minuten door deze prachtige streek. De schuiten vertrekken vanaf de aanlegsteiger te Chiny en worden door een veerman stroomafwaarts bewogen met behulp van een lange stok.

Voor de liefhebbers van lange boswandelingen werden talrijke reisiroutes uit-

gestippeld. Zij leiden naar de meest schilderachtige plaatsen zoals: de negen beuken (= negen stammen die ontspruiten aan één enkele wortelstronk), «la roche au corbeau», «les épioux», «le rocher du Hât»... Chiny bezit eveneens een opmerkelijke sportaccommodatie. In het kasteel van Liry werd door het BLOSO een sportcomplex ingericht voor verschillende sporttakken. Zowel de bosklassen als de sportstages voor de jongeren kunnen er gemakkelijk worden georganiseerd. Volgende (sport)disciplines worden er beoefend: kajakvaren, tennis, basketball, volleybal, wandeltochten, turnen, atletiek en mars.

De boottochten op het kronkelig traject van de Semois vertrekken vanuit Chiny, gaan naar Florenville, Bouillon... en zelfs verder stroomafwaarts.

Kuierend in dit openluchtmuseum der Ardennen — want zo mogen wij dit Midden-Semoisgebied wel noemen — vergeet men zonder moeite de drukte van de grote steden. Het is er aangenaam vertoeven dank zij het gastvrij onthaal van de bewoners, dank zij de vele hotels en restaurants met een uitstekende toeristische aanpak, waar men kan kennis maken met de gastronomische specialiteiten bereid volgens de traditionele streekrecepten.

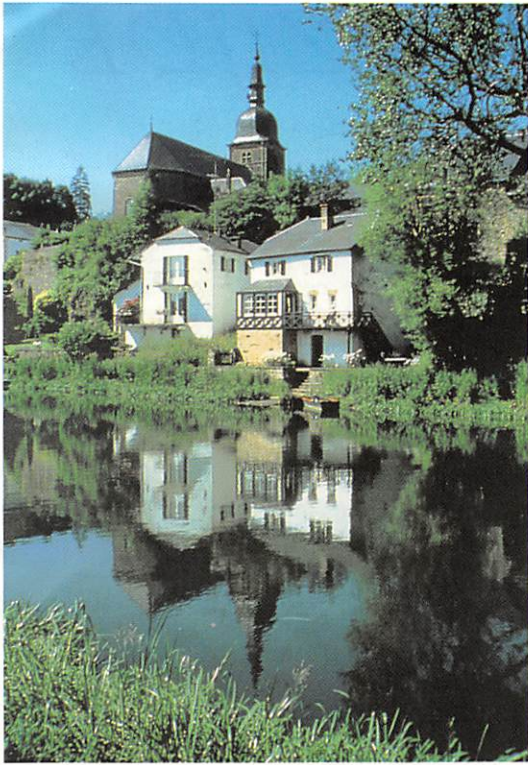
Ook in deze streek zijn de bussen van de N.M.V.B. aanwezig. De dorpen aan de boorden van de vallei van de Semois worden er bediend door onze diensten.

Wij citeren hier o.a. de lijnen:

- 165c: Bertrix - Florenville (vanaf 3/6/84)
- 163a: Bertrix - Muno
- 1005: Florenville - Chiny - Suxy
- 1016: Florenville - Ste-Cécile - Muno
- 1010: Toeristische rondrit van de Semois
- 1008: Toeristische lijn Florenville - Herbeumont - Bouillon - Bohan

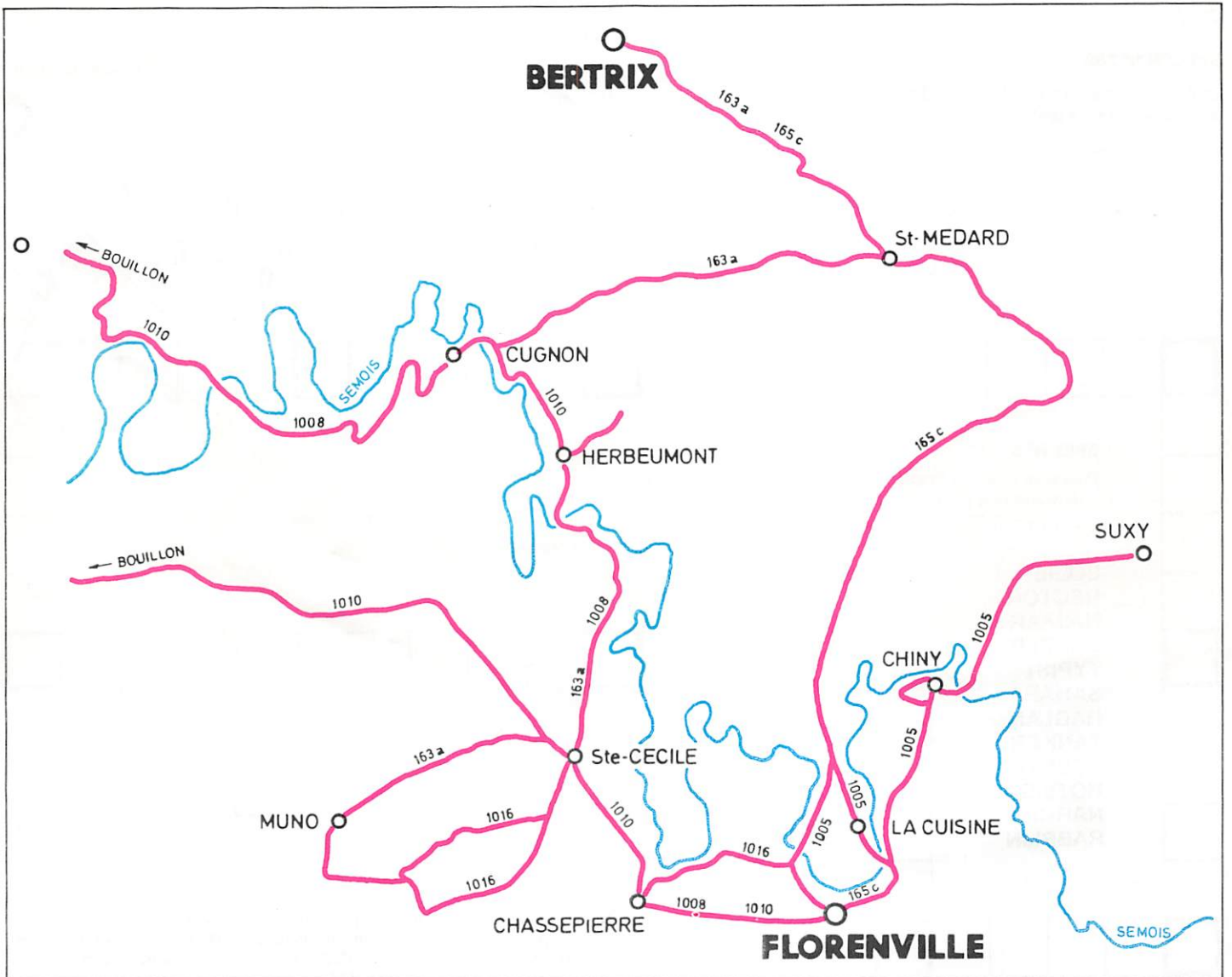
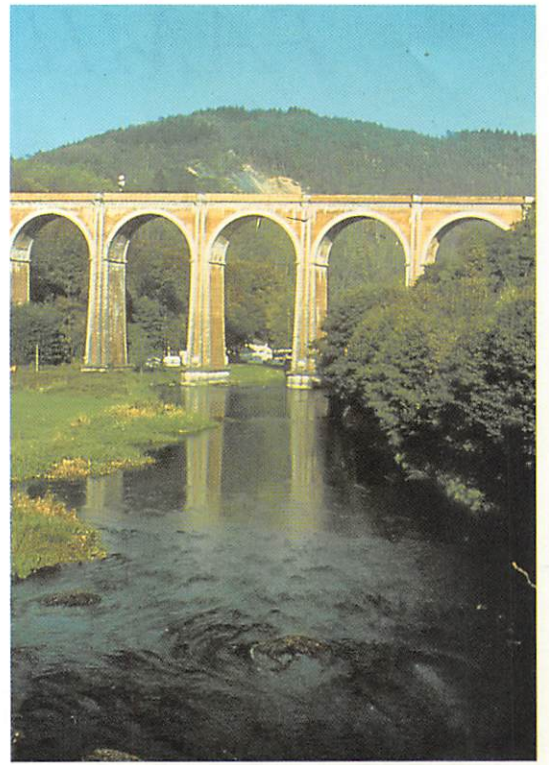
N.M.V.B.-bussen op het dorpsplein van Florenville.

Uitzicht op het dorpje Chassepierre.

De Semois onder de brug van Herbeumont.

FAMILIALE BLADZIJDE

Jeugdinfo

OPLOSSINGEN VAN N° 231

SPEL N° 1

BANIAAN (vrijeboom in Indië).

SPEL N° 2

Chinchilla.

SPEL N° 3

HIELEN = ZIELEN
TEGEN = NEGEN
WELLEN = WILLEN
WISSEN = WISSEL

SPEL N° 4

5 + 4 = 9
9 × 9 = 81
81 + 1 = 82
5 × 2 = 10
10 × 82 = 820
(bij voorbeeld)

SPEL N° 5

ROKEN / NAGEL / LENTE /
EDELE / EINDE / ENIGE /
ENKEL / LEDER

SPEL N° 6

CHILI

SPELEN N° 230

Laat ingezonden : DEGUEE J. 14
jaar - Grivegnée : 9 punten.

RESULTATEN VAN N° 231

Bekwamen 14 punten :

ALTRUY Sylvie 12 jaar - Ransart /
COLLETTE Michel 15 jaar - Flé-
malle / COSEMANS An 10 jaar -
Diepenbeek / DERIDDER Claude
en Michel 13 en 11 jaar - Nijvel /
DONNAY Ingrid 9 jaar - Pin /
GARCIA Xavier 11 jaar - Brussel /
LAURENT Jocelyne, Vinciane en
Nadège 12, 10 en 7 jaar - Spy /
PANIS Nancy en Nathalie 13 en 12
jaar - Awans / RIVEZ Maité
7 1/2 jaar - Dour / VANDE-
KERCKHOVE Sylvie 15 jaar - Kort-
rijk / VLEKKEN Michaëla 12 jaar -
St.-Truiden / FABRINETTI Gé-
rard 14 jaar - Esneux / BUYS
Magaly 9 jaar - Wasmuel / NA-
HON J.-Y. en M. 11 en 8 jaar -
Luik.

Bekwam 13 punten :

VOISIN Pascal 14 jaar -
Borgworm.

Bekwam 11 punten :

CALLENS Janique 15 jaar - St.-
Eloois-Vijve.

Bekwam 10 punten :

HANERT Philippe 13 jaar -
Flawinne.

Bekwam 9 punten :

PENNANT Stéphanie 10 jaar -
Vieux-Genappe.

Bekwam 5 punten :

GRISAY 11 jaar - Xhendelesse.

SPELEN N° 232

SPEL N° 1

Ziehier een reeks bomen. Er be-
vindt zich een «indringer» tussen.
Vind hem en zeg wat hij is.

PALISSANDER - ES - PRUI-
MEBOOM - LINDE - PITCHPINE
- GROENE EIK - HAAGBEUK -
PIEPER - TRILPOPULIER -
BEUK - KASTANJEBOOM.

(1 punt)

SPEL N° 2

Met de volgende cijfers, hetzij door
te vermenigvuldigen, af te trekken,
te delen of op te tellen, komen tot
het cijfer 432.

(1 punt)

6 3 9 9 10 4

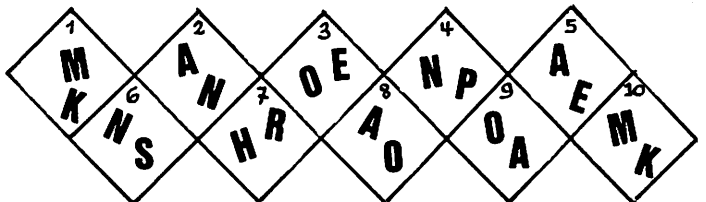
432

SPEL N° 5

Haal een letter in ieder vak door om met de overblijvende letters een woord
van 10 letters te vormen.

N.B. Om u te helpen, hebben wij de vakken genummerd.

(3 punten)

SPEL N° 6

Plaats de woorden, het ene na het andere, zodat de laatste letter van het
ene woord ook de beginletter is van het volgende woord.

Vb. = ETE N EE N IEMAN D enz.

(3 punten)

EOLIET
RECTOR
NAJAAR
SNAPER
TYPIST
SAHARA
RAGLAN
TANKER
AGENTE
ROTVIS
NARCIS
RABBIJN

Zend zo vlug mogelijk de oplossingen van de 6 spelen naar «Onze
Buurtspoorwegen», 14, Wetenschapsstraat, 1040 Brussel. Schrijf duidel-
ijk je naam - voornamen - leeftijd - adres - woonplaats - functie van je
papa of van je mama bij de N.M.V.B., eronder.

Hobby's...

ja, maar opgelet voor de risico's van het vak !

De kunsten en ambachten verschaffen aan vele mensen uren van vreugdevol genoegen. Het medisch onderzoek heeft nochtans aangetoond dat deze activiteiten een bedreiging kunnen betekenen voor de gezondheid.

De populaire hobby's zoals de fotografie, het aardewerk, het schilderen en de houtbewerking, kunnen onder zekere omstandigheden ernstige ziekte of invaliditeit veroorzaken. Dampen, stof, nevels en chemische produkten kunnen een even groot gevaar betekenen thuis als op het werk.

De toxische stoffen kunnen in het lichaam binnentreden op drie verschillende wijzen — door contact met de huid, door inademing en door de mond en het spijsverteringsstelsel. Herhaalde blootstelling aan toxische stoffen in voldoende hoeveelheden kan de huid, de longen, het bloed, de lever of het zenuwstelsel aantasten. De kans om een ziekte of kwaal op te lopen hangt natuurlijk grotendeels af van het aantal uren die men wijdt aan het beoefenen van zijn kunst of ambacht. Nochtans, zelfs de week-end ambachtsslieden en kunstenaars lopen een risico indien ze de gevaren negeren van de materialen waarmee ze werken.

Om te illustreren wat er kan gebeuren, onderzoeken we hier twee van de vroeger vermelde hobby's : de fotografie en het aardewerk.

HUIDPROBLEMEN

Vele scheikundige stoffen gebruikt in de fotografie kunnen tot ernstige huidproblemen aanleiding geven. Ook omdat de filmontwikkeling gewoonlijk plaats vindt in kleine, enge ruimten met slechte verluchting, is er een risico voor longproblemen door inademing van stof en dampen. In droge vorm bevatten de kleisoorten voor aardewerk silicaten en vrije kiezelaarde. De inademing van kiezelaardestof kan

leiden tot silicose, dikwijls «pottenbakkersziekte» genoemd. Pottenbakkers die loodglazuur gebruiken in slecht verluchte ruimten lopen het risico zichzelf bloot te stellen aan looddampen wanneer de plaatsen verwarmd worden.

Ook de nieuwe lijmen gekend voor hun snelle droging leveren een zwaar risico op. Deze produkten lijmen zo snel en krachtig dat iedere slordigheid kan oorzaak zijn van vastgekleefde vingers voor de gebruiker en zelfs van een vast gesloten oog. Het boek «Heal Hazards in the Arts» (Risico's voor de gezondheid in de kunstambachten) van Dr. Bertram W. Carnow geeft volgende wenken om de mensen, die zich bezig houden met kunsten en ambachten, te helpen om gezondheidsproblemen te vermijden.

- Onderzoek wat de produkten, die u gebruikt, bevatten, bijzonder indien ze dikwijls of voor lange perioden gebruikt worden. Indien een materiaal toxisch is, gebruik het spaarzaam indien mogelijk, en gebruik het in een vorm die de minste kans biedt om in het lichaam te geraken. Bij voorbeeld, gebruik het in vloeibare vorm in plaats van in spuitbusen of in vaste vorm in plaats van in stof- of poedervorm.

- Werk op hygiënische wijze in de werkplaats. Berg al de vloeistoffen op in gesloten recipiënten, bijzonder de vluchtige oplosmiddelen (borstels die drenken in open recipiënten met solventen kunnen problemen opleveren). Bedek de poeders, in het bijzonder het fijn zand, de klei in poedervorm, de kiezelaarde, de talk, de porseleinaarde.

- De persoonlijke hygiëne is van vitaal belang. Was uw handen nadat u oplosmiddelen, metalen of andere giftige stoffen hebt gebruikt. Indien lood, cadmium, kwikzilver, kobalt of gelijkaardige stoffen gebruikt worden, moeten de vingernagels kortgeknipt en gereinigd worden na het beëindigen van het werk.

- Men mag niet eten in de werkzone en men moet vermijden er te roken. Het een en het ander kunnen leiden tot inneming of inademing van stoffen. De werkkleding moet snel uitgetrokken worden bij het verlaten van de werkplaats en dikwijls gewassen worden. Men mag het stof zich niet laten ophopen. Er moet nat opgenomen worden of met vacuüm gereinigd worden na de neerslag van het stof.

- Er moet beschermingskledij en -uitrusting gebruikt worden indien men werkt met potentieel gevaarlijke stoffen. Veiligheidsbrillen moeten gedragen worden bij het slijpen, het zandstralen of het lassen. Handschoenen en kleding met lange mouwen moeten gebruikt worden wanneer men omgaat met oplosmiddelen. Maskers zijn belangrijk indien men werkt met poeder, stof en dampen.

- Een gepaste verluchting is belangrijk in de werkplaats. Er is meer vereist dan het openen van een venster. Een eenvoudig verluchtingssysteem kan opgebouwd worden door het gebruik van een standaard-afzuiging of een houten raam in omgekeerde U-vorm met een afzuigventilator. Deze moeten in de open lucht uitgeven.

- Werk in een koel en vochtig vertrek, niet in een warme, droge, donkere ruimte. Dit is vooral belangrijk voor fotografen.

INHOUD N^R 232 SEPTEMBER-OKTOBER 1984

Wielerkampioenschappen N.M.V.B. 1984	2
Campagne «verkeerslichten»	3
Eerlijke daden	3
Uitreiking eretekens	
Groep der beide Vlaanderen	4
Boeken en tijdschriften	4
Diverse nieuwtjes	6
Wist u dat ?	7
Personalía	8
Een dagje vrij... Een weekendje uit... ..	9
Europa's unieke collectie oldtimers	10
Diverse nieuwtjes	11
Het Midden-Semoisgebied, een prachtig vakantieoord	12
Familiale bladzijde	14

Foto omslag :

*Folklore : de klokkeman van de
collegiale kerk St.-Gertrudis te Nijvel*

Tweemaandelijks tijdschrift voor het personeel van de N.M.V.B.

Redactie : Wetenschapsstraat 14 - 1040 Brussel.

Telefoon : (02) 230.03.30 - Toestel : 335 — P.R. 000-0003227-26.

*Verantwoordelijke uitgever : R. Keygnaert, Wetenschapsstraat 14 -
1040 Brussel*

Druk. Grafisch Bedrijf Schoonbaert - Brugge 2.

*Lid van de Belgische vereniging voor de bedrijfs-
pers - V.Z.W.*